

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2008. évi október hó 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a vesztegetés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 7.B.52/2008/5. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- mellőzi a vádlottal szemben a pénzmellékbüntetés kiszabását;
- a vádlottal szemben 25.000 (huszonötezer) forint vagyonekobjást rendel el;
- a vádlott a kiszabott szabadságvesztés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Baranya Megyei Bíróság a vádlottbűnösségét a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő vesztegetés büntetében állapította meg, ezért őt 1 év börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra, valamint 50.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a cselekmény minősítésének módosítását, a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetének megállapítását, a pénzmellékbüntetés kiszabásának mellőzését, valamint a vádlott által átvett 25.000 forint összegre vagyonekobjás elrendelését indítványozta.

A védő fellebbezését a nyilvános ülésen elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében tartotta fenn.

A másodfokú bíróság a bejelentett védelmi fellebbezéseket enyhítésre irányulóan részben találta alaposnak.

Az ítélőtábla a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti:

2007. november 23. napján a vádlottal szemben fegyelmi eljárás indult, amelyet a büntetőeljárás kezdeményezésére tekintettel felfüggesztettek. A megindult eljárásokkal összefüggésben a vádlott köztisztviselői munkaviszonyát felfüggesztették. Ennek folytán a vádlott jelenleg jövedelemmel nem rendelkezik (***Tanú1** tanúvallomása a nyomozati iratok 97. oldalán*).

A vádlott a K....., utca szám alatti ingatlan értékbecslését a 2007. november hó 19. napján K.....településen tartott helyszíni szemlével egyidejűleg készítette el, amelyről jegyzőkönyvet vett fel. A helyszíni szemle időpontjában még nem ismerte a **sértett** által értékesített P....., utca szám alatti ingatlan vételárát, miután az adásvételi szerződés ekkor még nem állt rendelkezésére. (*Vádlott gyanúsítottként tett vallomása a nyomozati iratok 119-123. oldalán, **sértett** feljelentése a nyomozati iratok 9. oldalán, ingatlan helyszíni szemléjéről készült jegyzőkönyv a nyomozati iratok 47. oldalán*).

A vádlott az alábbiak szerint számította ki a fizetendő illeték összegét; az eladott 18.700.000 forint összegű, P....., utca szám alatti lakóingatlan, valamint a vásárolt 16.800.000 forint összegű k.....i lakóingatlan értékkülönbségének - 1,9 millió forintnak a 2%-aként - 38.000 forintot határozott meg. A melléképület 200.000 forintra értékelt összegét figyelembe véve, a fizetendő illeték összegeként 20.000 forintot közölt a **sértettel**. Ekként a fizetendő illetéket (38.000+20.000) 58.000 forintban határozta meg (A **sértett** és a vádlott között 2007. november 23. napján lezajlott beszélgetésről készült magnófelvétel szó szerinti szövege a nyomozati iratok 89-91. oldalán).

A nyomozó hatóság lefoglalta a vádlottól azt a 25.000 forintot, amelyet a **sértettől** vett át (*lefoglalásról szóló jegyzőkönyv a nyomozati iratok 15-25. oldalán*).

Az elsőfokú ítélet 3. oldalának 1. bekezdésében a melléképület értékeként rögzített 7-800.000 forint összeg nem tekinthető az ingatlan valós értékének. A vádlott közölte ezt az összeget a **sértettel** a melléképület értékeként, ugyanakkor a

jegyzőkönyvben 200.000 forintot rögzített a helyszíni szemle során. A melléképület tényleges értéke az eljárás során nem nyert megállapítást.

A vádlott által jegyzőkönyvben rögzített forgalmi értékek nem tekinthetők véglegesnek, arról egy bizottságnak volt joga dönten.

A fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel a megállapított tényállás mentessé vált a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, így az a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, az ügy megítéléséhez szükséges részleteket feltárta, ténymegállapításait kellően megindokolta.

Helyesen alapította a tényállást a vádlott tagadásával szemben mind a **sértett** k.....i ingatlanán, mind az adóhatóság hivatali helyiségében történt események kapcsán a **sértett** tanúnak az eljárás során következetes, és egyéb bizonyítékokkal megerősített vallomására. A **sértett** előadását az adóhatóság hivatali helyiségében lezajlott beszélgetésre nézve a magnófelvétel mindenben megerősítette. A tanú vallomásában cáfolta azt a vádlotti védekezést, mely szerint a vádlottnak nem volt módja a beszélgetés végén átadott boríték visszaadására. A tanú állította ugyanis, hogy a pénzt tartalmazó borítékot a beszélgetésük kezdetén adta át a vádlottnak, aki azt jelenlétében nyomban farmernadrágja hátsó zsebébe helyezte. A vádlott ezt követően még átment egy másik irodába a utcai iratok beszerzése érdekében, majd ez után számította ki a fizetendő illeték összegét. Nem volt tehát akadálya annak, hogy a kérése, illetve akarata ellenére átadott borítékot visszaadja **sértett**nek.

A védelem vitatta a vádlott és **sértett** beszélgetését rögzítő hangfelvétel felhasználásának törvényes lehetőségét. A magnófelvételt a rendőrség által biztosított magnókészülékkel a **sértett** készítette, és adta át a nyomozó hatóság részére. A felvétel tehát a fél által szolgáltatott olyan bizonyíték volt, amelynek felhasználása a Be.78.§ (1) bekezdése alapján a szabad bizonyítás elvéből következően nem ütközött jogszabályba. Ebben az esetben nem lehet beszélni a szigorú előírások szerinti, bírói engedélyhez kötött titkosszolgálati eszközzel foganatosított rendőri lehallgatásról, a felvétel felhasználásának ezért nem volt törvényi akadálya.

A vádlott az értébecslés során a vételárral megegyező összegben határozta meg az ingatlan értékét, amely az ügyfélre nem volt kedvezőtlen. A **sértett** a számára kedvező ügyintézés miatt nem volt érdekelt tehát abban, hogy az adóhivatalnál a vádlott szabályos eljárása esetén bejelentést tegyen. Ennek folytán a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság e körben kifejtett érvelésével. Nem fogadható el a vádlott arra irányuló védekezése sem, hogy előkészített, tervszerű intézkedés áldozata lett volna.

A tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére és cselekményének minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a 4. oldal 4. bekezdésében mindössze azzal helyesbítendő, hogy a nem lakás céljára szolgáló ingatlan illetéke nem 20%, hanem 10% volt.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség minősítés módosítására irányuló indítványával.

A másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a vádlott terhére a hivatali kötelességszegés - amelyet az elsőfokú ítéletnek nem a tényállási, hanem az indokolási része tartalmaz - megállapítható-e. Ennek során kérdésként merült fel, hogy a melléképület valós értéke megfelelt-e a vádlott által közölt 800.000 forintnak, vagy az mindössze 200.000 forint értéket képviselt. Az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást a melléképület tényleges értékének megállapítására, így nem állapítható meg, hogy a vádlott a valós érték figyelmen kívül hagyásával végezte-e el az értékbecslést. A vádlott hivatali kötelességét abban az esetben szegte volna meg, ha a melléképület tényleges értékét figyelmen kívül hagyva, az alatti összeg alapján készítette volna el az értékbecslést.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság - erre irányuló ügyészi indítvány hiányában - nem volt köteles az ingatlan forgalmi értékének tisztázására. A Be.75.§ (1) bekezdése értelmében, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására. A tisztességes eljárás követelményének alapfeltétele a vádlói és az igazságszolgáltatási funkció szétválasztása. A váddal való rendelkezésből fakadó eljárási feladatok teljesítése vagy elmulasztása kizárólag a vádló felelőssége. Az állam büntető igényének érvényesítése az ügyész alkotmányos kötelessége és ennek a szakmai, hivatásbeli mulasztásból eredő elenyészésének kockázatát is az ügyész viseli. A kockázat csökkentéséhez fűződő érdek semmiképp nem lehet erősebb, mint a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítése.

A kifejtettek folytán nem terheli mulasztás az elsőfokú bíróságot amiatt, hogy az ingatlan forgalmi értékének meghatározásával kapcsolatos bizonyítást - ügyészi indítvány hiányában - nem folytatta le.

A másodfokú bíróság vizsgálta a szintén minősített esetként megfogalmazott hatáskör túllépésével történő elkövetés lehetőségét is. Miután a vádlott az értékbecslés során munkakörébe tartozó tevékenységet végzett, így hatáskör túllépéséről sem lehet beszélni. Hasonlóképpen a hivatali helyzettel való egyéb visszaélésre sem vonható ténybelileg megalapozott következtetés.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen tárta fel, és azok súlyával arányban álló büntetést szabott ki a vádlottal szemben. Helyesen utalt a cselekmény tárgyi súlyára, amely abban rejlik, hogy a hasonló magatartások alkalmasak az állami szervek működésébe vetett közbizalom megingatására. A törvényi minimumban megállapított büntetés további enyhítése ezért nem indokolt. A Btk.37.§-ában megfogalmazott büntetési célok, különösen a speciál prevenció szempontjai miatt a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére sem.

Az ítélőtábla a Be.47.§ (3) bekezdése alapján elsődlegesen a vádlott eddigi kifogástalan életvitelére figyelemmel akként rendelkezett, hogy a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Egyetértett a fellebbviteli főügyészség indítványában kifejtettekkel, mely szerint nem állnak fenn a vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés feltételei. A Btk.64.§ (1) bekezdése értelmében a pénzmellékbüntetés csak megfelelő keresettel, vagyonnal rendelkező terhelttel szemben alkalmazható. Miután a vádlott munkaviszonyának felfüggesztése folytán jelenleg jövedelemben nem részesül, így a másodfokú bíróság a pénzmellékbüntetés alkalmazását mellőzte.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben nem rendelte el a vagyonelkobzást, holott - amint erre a fellebbviteli főügyészség indítványában szintén helytállóan utalt - ennek a Btk.77/B.§ (1) bekezdésének a) pontjában szereplő feltételei fennálltak. Vagyonelkobzást kell elrendelni ugyanis arra a vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során szerzett. A mulasztást pótolva a másodfokú bíróság a vádlott által átvett 25.000 forint vagyonelkobzását rendelte el. A Be.354.§ (5) bekezdése alapján a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában is lehetőség volt a másodfokú eljárásban a vagyonelkobzás elrendelésére, mivel erről az elsőfokú bíróság a törvény rendelkezése ellenére nem határozott.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság perorvoslattal megtámadott határozatát a pénzmellékbüntetés, a feltételes szabadságra bocsátás, valamint a vagyonelkobzás vonatkozásában a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2008. október 14.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 7.B.52/2008/5. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.117/2008/3. számú ítélete folytán - az abban foglalt változtatásokkal - a 2008. évi október hó 14. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke